

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2018 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców

Na podstawie art. 90 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz. U. z 2015 r. poz. 97 oraz z 2017 r. poz. 2347) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3 po pkt 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) cudzoziemca, który ma odpowiednie kwalifikacje i będzie wykonywał pracę w zawodzie określonym w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia.”;
- 2) dodaje się załącznik do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do spraw wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

**MINISTER RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2329).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 1292, 1321, 1428, 1543, 2371 i 2494 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 650 i 730.

ZASTĘPCA DYREKTORA

Departament Rodziny

Iwona Ziendalska

27.04.2018

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej z dnia
..... 2018 r. (poz. ...)

**WYKAZ ZAWODÓW, W PRZYPADKU KTÓRYCH WOJEWODA WYDAJE ZEZWOLENIE NA PRACĘ BEZ
KONIECZNOŚCI UZYSKANIA INFORMACJI, O KTÓREJ MOWA W ART. 88C UST. 1 PKT 2 USTAWY**

Nr z Klasyfikacji zawodów i specjalności	Grupa elementarna zawodów
2141	inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
2151	inżynierowie elektrycy
2212	lekarze specjaliści ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty
2221	pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
2511	analitycy systemów komputerowych
2512	specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
2513	projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych
2514	programiści aplikacji
2521	projektanci i administratorzy baz danych
3113	technicy elektrycy
3114	technicy elektronicy i pokrewni
7112	murarze i pokrewni
7114	betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
7121	dekarze
7212	spawacze i pokrewni
7222	ślusarze i pokrewni
7411	elektrycy budowlani i pokrewni
8332	kierowcy samochodów ciężarowych
8342	operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
8343	maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo transportowych i pokrewni

Wykaz zawodów został określony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2018 r. poz. 227) na poziomie grup elementarnych.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmienia rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz. U. z 2015 r. poz. 97 oraz z 2017 r. poz. 2347).

Celem nowelizacji jest zwiększenie stosowania ułatwień w dostępie cudzoziemców do polskiego rynku pracy z uwzględnieniem kryterium wykonywanego zawodu. Proponuje się rozszerzenie zakresu przypadków, w których wojewoda wydaje zezwolenie na pracę bez konieczności przedstawienia informacji starosty, o której mowa w art. 88c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, o zawody pożądane z punktu widzenia polskiej gospodarki. Zgodnie z art. 114 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z późn. zm.) zwolnienie to stosowane będzie także w przypadku zezwoleń na pobyt czasowy i pracę.

Dołączenie informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy (tzw. test rynku pracy) jest jedną z przesłanek wydania zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Informację o braku możliwości albo o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych wydaje starosta na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika, że istnieje możliwość zorganizowania rekrutacji. Natomiast w przypadku, gdy istnieje możliwość zorganizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy, starosta wydaje informację w terminie nie dłuższym niż 21 dni.

Na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zwolnienie z uzyskania informacji starosty dotyczy cudzoziemców upoważnionych do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w jego oddziale lub przedstawicielstwie znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy w przypadku prac pielęgnacyjno-opiekuńczych lub jako pomoc domowa na rzecz gospodarstw

domowych, a także trenerów i sportowców zatrudnionych w klubach oraz lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających szkolenie lub realizujących program specjalizacji. Ponadto, wojewoda może określić własne wyjątki od konieczności przeprowadzenia tzw. testu rynku pracy dla wybranych zawodów w danym województwie. Generalnie można więc uznać, że polski system relatywnie w niewielkim stopniu korzysta z możliwości preferencji w zatrudnieniu cudzoziemców, biorąc pod uwagę wykonywany przez nich zawód.

Opracowana lista zawodów objętych zwolnieniem z uzyskania ww. informacji starosty wynika z analizy następujących źródeł danych:

- ankiety MRPiPS wśród reprezentatywnych partnerów społecznych,
- statystyki dot. zezwoleń na pracę cudzoziemca,
- statystyki dot. oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi,
- monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- barometru zawodów,
- tzw. kryteriów wojewódzkich.

Mając na uwadze, że podstawową zasadą polskiej polityki w zakresie imigracji zarobkowych jest uzupełniająca rola zatrudniania cudzoziemców w Polsce, przy konstruowaniu listy przyjęto następujące założenia:

- 1) ułatwienia powinny uwzględniać aktualny popyt na pracowników;
- 2) ułatwienia powinny ograniczać się do tych zawodów, w których uzupełnienie niedoborów nie może nastąpić w szybki sposób poprzez aktywizację istniejących zasobów na rynku pracy. Wykluczone z ułatwień dotyczących testu rynku pracy powinny być więc prace niewymagające żadnych kwalifikacji lub takie, gdzie przeszkolenie nowego pracownika może być relatywnie łatwe;
- 3) w przypadku zawodów o szczególnie wysokich kwalifikacjach, zawodów potrzebnych w branżach strategicznych dla Polski lub zawodów potrzebnych społecznie (np. zawody medyczne, zawodów z branży innych usług świadczonych publicznie) powinny być stosowane ułatwienia, nawet jeżeli aktualny popyt nie jest jeszcze szczególnie wysoki.

Wykaz 20 grup elementarnych zawodów, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2018 r. poz. 227), zawarty w załączniku do projektowanego rozporządzenia, w stosunku do których stosowane będą ułatwienia w dostępie do rynku pracy dla cudzoziemców, obejmuje 197 zawodów.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań oznacza zatem:

- dla pracodawców – skrócenie czasu potrzebnego na pozyskanie cudzoziemca do wykonywania pracy we wskazanych zawodach o 14 lub 21 dni przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę. Pozostanie jednak potrzeba wykazania, że cudzoziemiec posiada kwalifikacje do wykonywania danego zawodu,
- dla wojewodów – odciążenie od konieczności prowadzenia w toku postępowań działań wyjaśniających w zakresie braku lub niespójności informacji starosty,
- dla starostów i powiatowych urzędów pracy – zmniejszenie obciążenia zadaniami w zakresie wydawania informacji starosty i możliwość wykorzystania kadr do innych zadań związanych z dopuszczeniem cudzoziemców do rynku pracy;
- dla pracodawców i cudzoziemców – krótszy czas oczekiwania na rozpoczęcie pracy przez cudzoziemca.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2018 r. Jednocześnie z uwagi na przedłużające się postępowania prowadzone przez wojewodów w sprawie wydania zezwolenia na pracę oraz zezwolenia na pobyt czasowy i pracę proponuje się, by ułatwienia stosowane były także do wszczętych i niezakończonych jeszcze postępowań. Pozwoli to na skrócenie czasu oczekiwania przez pracodawców i cudzoziemców w przypadku już złożonych wniosków, jak również na odciążenie wojewodów od konieczności prowadzenia postępowań wyjaśniających w zakresie braku lub niespójności informacji starosty.

Projekt rozporządzenia nie stwarza zagrożenia korupcyjnego.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczególne warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Sweklej, Zastępca Dyrektora Departamentu Rynku Pracy, tel. 22 461 64 04, e-mail Magdalena.Sweklej@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 27.04.2018 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac: 103</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Od kilku lat dynamicznie wzrasta zapotrzebowanie na pracowników z zagranicy. Jest to spowodowane m.in. zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym, zmniejszającym się bezrobociem, wzrostem liczby zatrudnionych, a także utrzymującymi się wyjazdami Polaków do pracy za granicą. Obecnie obowiązujące przepisy, choć relatywnie liberalne i elastyczne, nie uwzględniają w znaczącym stopniu uproszczeń z punktu widzenia zawodu, w którym wykonywana jest praca.

Okres oczekiwania na zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt czasowy i pracę w większości województw jest często krytykowany jako przewlekły. Pożądane jest podjęcie działań mających na celu przyspieszenie czasu rozpatrywania spraw.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomenduje się rozszerzenie przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez potrzeby uzyskania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy. Proponuje się wskazanie listy 20 grup elementarnych zawodów określonych według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. Lista ta obejmie łącznie 197 zawodów.

Przyjęte rozwiązanie skróci czas oczekiwania pracodawcy na możliwość podjęcia pracy przez danego cudzoziemca. Jednocześnie nadal badane będzie przez wojewodę oferowane cudzoziemcowi wynagrodzenie pod kątem porównywalności oraz kwalifikacje cudzoziemca.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W niektórych państwach (np. we Francji, Belgii) przepisy wyłączają stosowanie niektórych przepisów określających warunki dostępu do rynku pracy dla cudzoziemców posiadających kwalifikacje w zawodach deficytowych w danym państwie, czy regionie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy i inne podmioty zatrudniające cudzoziemców	90–120 tys. rocznie	Szacunek na podstawie danych dot. wydawanych zezwoleń na pracę i rejestrowanych oświadczeń w 2016 i 2017 r.	Szybsza procedura w przypadku zatrudniania cudzoziemców posiadających kwalifikacje w zawodach wskazanych w załączniku rozporządzenia.
Cudzoziemcy podejmujący pracę w Polsce	900 tys. – 1,3 mln rocznie	Szacunek z uwzględnieniem danych dot. liczby wszystkich wydawanych zezwoleń na	Ułatwiony dostęp do polskiego rynku pracy dla cudzoziemców wykonujących pracę w przypadku wykonywania pracy

JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Nie dotyczy.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Obecnie wydanie informacji starosty nie jest związane z wniesieniem opłaty przez pracodawcę, nie zmniejszy się zatem wysokość przychodów budżetu państwa ani budżetu JST w związku z proponowanymi rozwiązaniami. Zmniejszy się natomiast obciążenie zadaniami w większości powiatowych urzędów pracy w zakresie analizy i przeprowadzania rekrutacji w celu wydania informacji starosty w ww. zawodach; jednakże bezpośrednie skutki finansowe w postaci ograniczenia wydatków z tego tytułu są trudne do oszacowania, bowiem pracownicy PUP wykonują zazwyczaj także inne zadania.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki		
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Skrócenie czasu potrzebnego na pozyskanie cudzoziemca do wykonywania pracy we wskazanych zawodach o 14 lub 21 dni przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Skrócenie czasu potrzebnego na pozyskanie cudzoziemca do wykonywania pracy we wskazanych zawodach o 14 lub 21 dni przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Szybszy dostęp do polskiego rynku pracy cudzoziemców wykonujących zawody budowlane, przyczyni się m.in. – do sprawniejszej realizacji Programu Mieszkanie +.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych będzie pozytywny dzięki uproszczeniu procedury wymaganej w związku z powierzaniem pracy cudzoziemcom, zwłaszcza w zawodach lekarzy specjalistów i pielęgniarek bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy

☐ inne:	☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Zmniejszenie liczby procedur i wymaganych dokumentów w przypadku zatrudnienia cudzoziemca do wskazanych w liście zawodów skutkować będzie skróceniem czasu na załatwienie sprawy w zakresie ww. zawodów, ale także w innych sprawach w powiatowych urzędach pracy – w związku z możliwością wykorzystania zasobów kadrowych na realizację innych zadań.

9. Wpływ na rynek pracy

Nowe przepisy powinny ułatwić zatrudnienie cudzoziemców przez pracodawców borykających się z trudnościami pozyskania wykwalifikowanej kadry, zwłaszcza w zawodach pożądanym dla rozwoju polskiej gospodarki, a jednocześnie przeciwdziałać dyskryminacji i wyzyskowi pracowników cudzoziemskich.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☒ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	---	---

Omówienie wpływu

Napływ cudzoziemców wykonujących pracę w ww. zawodach i ułatwione procedury w razie zmiany pracodawcy będą sprzyjać decyzji części migrantów do dłuższego związania się z Polską, co będzie miało pozytywne skutki z uwagi na niekorzystne zmiany demograficzne.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

1 lipca 2018 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

II poł. 2020 r. – tj. po dwóch latach stosowania nowych rozwiązań – ocena zasadności utrzymania / skrócenia listy w oparciu o ówczesną sytuację na rynku pracy, w szczególności listę zawodów nadwyżkowych i stopę bezrobocia wśród zawodów objętych zwolnieniami.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--